

Polska

Szara strefa w Austrii.

2014-09-26 10:05:57

Wartość obrotów szarej strefy w Austrii szacowana jest przez Statistik Austria na prawie 4% ogólnej wielkości obrotów gospodarki.

Wartość obrotów szarej strefy w Austrii szacowana jest przez Statistik Austria na prawie 4% ogólnej wielkości obrotów gospodarki. Eksperci nie są jednak zgodni, co do dokładnej liczby utraconych przez państwo dochodów. Według profesora Friedricha Schneidera z Uniwersytetu w Linz wartość ta opiewa na ok. 8,2% w 2014 roku. Dane te nie obejmują jednak takich działalności jak handel narkotykami, nielegalna prostytutka czy przemysł papierosów, których łączna suma według Statistik Austria wyniosła w 2010 r. 440 milionów euro.

W Austrii szara strefa obejmuje przede wszystkim pracę na czarno, zwłaszcza w takich branżach jak: własna działalność budowlana, przemysł turystyczny, handel, usługi, za które nie są wystawiane rachunki np. napiwki dla kelnerów, taksówkarzy. Według profesora Schneidera sektor budowlany stanowi 39% szarej strefy, usługi fryzjerskie, korepetycje, opiekunki – 17% przedsiębiorstwa produkcyjne, zakłady przemysłowe oraz gastronomiczne – 16%, usługi rozrywkowe – 12%. Najczęstszą przyczyną pozostawiania w szarej strefie są obciążenia podatkowe oraz koszty ubezpieczeń społecznych. Według ekspertów udział szarej strefy w gospodarce Austrii jest stabilny, o czym świadczy stosunkowo niewielki wzrost utraconych dochodów (w 2010 r.: 10,6 miliarda euro, 2014 r.: prawie 12 miliardów euro).

Szara strefa budownictwa w Austrii nie przeżywa kryzysu: o ile wzrost produkcji miejscowej branży budowlanej wg Euroconstruct wyniesie ledwie o 1 procent, to zdaniem firmy doradczej Kreutzer, Fischer und Partner (KFP) zwiększenie obrotów firm działających w szarej strefie ukształtuje się na poziomie ok. 4,4 procent. W 2014 r. po raz pierwszy suma, o jaką zostanie z tego tytułu oszukany fiskus i fundusze ubezpieczenia społecznego przekroczy w Austrii kwotę 8 mld euro. Prezes KFP twierdzi, że „oferta korzystniejszego wykonania pracy bez rachunku jest oczywiście życzliwie przyjmowana szczególnie z powodu szybko rosnących cen usług legalnych firm budowlanych”

Pracujący na czarno pracownik czy firma oszczędza około połowy swoich kosztów i może tym samym wobec legalnie pracującej konkurencji oferować niższą cenę. Josef Muchtisch, przewodniczący związku zawodowego Bau-Holz wypowiada się, że „coraz więcej najtańszych wykonawców o podejrzanym zatrudnieniu wpycha się na rynek” .

Ta nielegalna konkurencyjna korzyść jest, zdaniem mistrza budowlanego Hansa-Wenera Frömmela, jednym z największych problemów dla małych i średnich przedsiębiorstw w branży budowlanej. Także zleceniodawcy, stawiający na chałtury podejmują wysokie ryzyko: „Kto buduje tanio, buduje drogo: niefachowe wykonanie usługi oznacza jej niższą jakość” mówi Frömmel.

Nie tylko małe i średnie przedsiębiorstwa, ale i koncerny jak Strabag i Porr czują się zagrożone. „Jesteśmy tym dotknięci, ponieważ konkurencja z zatrudnieniem w szarej strefie zmienia strukturę kosztów oraz powoduje sztuczny nacisk na zmniejszanie cen” twierdzi Paula Rys – rzeczniczka Strabag.

Koncern budowlany broni się przed fikcyjnymi firmami czarnymi listami: w prowadzonej bazie danych prowadzona jest ocena podwykonawców. „Naruszenie prawa dotyczącego zatrudnienia prowadzi do tego, że podwykonawca nie będzie już przez nas zatrudniany; okazało się to być bardzo efektywne” mówi Rys. Federalne przedstawicielstwo branży budowlanej funkcjonujące w ramach Austriackiej Izby Gospodarczej wypracowało szczegółowy pakiet przedsięwzięć mających na celu polepszenie walki z pracą na czarno oraz dumpingiem socjalnym. Skoro nie można wyegzekwować kar za granicą kraju, zwalczenie będzie możliwe poprzez niewielką zmianę prawa. Ogólnie biorąc zagraniczne firmy w Austrii winny być poddawane surowym kontrolom, ocenia Frömmel. Główną przyczyną nieszczęścia leży w liberalnym stosowaniu/postępowaniu się wolnością świadczenia usług w Unii Europejskiej. Zdaniem federalnego przedstawiciela branży budowlanej z izbie gospodarczej „ [do czasu], kiedy nie nałoży się surowych kryteriów i ostrzejszych kontroli pracującym z zagranicy oraz [nie zaostrzy przepisów] przy otwieraniu oddziałów, nie można się dziwić nielegalnym praktykom”.

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego